

Isabel Cinc Hores

La història d'una dona que els historiadors negaven

actriu

**Carme
Sansa**

autor: Toni Strubell

www.isabelcinchores.cat

Organitza:

Amb la col·laboració de:

Promotora:

assemblea

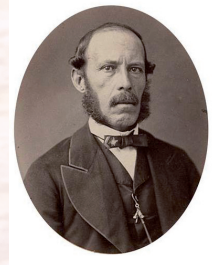
Comissió de la Dignitat

Presentació -als catalans els han amagat la seva història. Conscientment. Amb mala fe. Ens volen fer creure que no tenim història, que som un poble submís. I no ha estat així. Un dels períodes més foscos de la nostra història és el segle XIX, entrat ja el segon segle de domini borbònic. Algú l'ha descrit com un "forat negre" de l'espai. Però és un segle ple de resposta del poble català a la tirania i a l'explotació de l'home per l'home. I entre tanta foscor emergeixen figures com la d'Isabel Vila, la primera sindicalista catalana. Ella va fer front al poder establert en un temps en què s'havia dit que cap dona podia destacar socialment. Ella va liderar la gran lluita contra el treball infantil i l'explotació de nens i nenes a les fàbriques i tallers de l'època. Cosa que li va guanyar el sobrenom de "Cinc Hores", el màxim d'hores laborals que va aconseguir que s'apliqués al treball infantil.

Isabel Vila -coneguda popularment com a **Isabel Cinc Hores**- va ser una republicana pionera en la lluita pels drets dels treballadors. Nascuda al Carrer Nou de Calonge l'any 1843, amb pocs anys la seva família de tapers es va traslladar a Llagostera per raons de feina. Va criar-se en un ambient molt republicà, com era la Llagostera del seu temps. Allà va ajudar a cuidar els vells de l'asil. Però la cridaven iniciatives més ambicioses. Ella va crear dos sindicats a Llagostera, associats ambdós a la Primera Internacional. Va dirigir la implantació de l'AIT a Sant Feliu, que esdevingué la capital gironina del moviment obrer. Considerada la primera sindicalista catalana, va ser famosa gràcies al relat que en féu el diputat Pere Caimó en un llibret sobre el famós Foc de la Bisbal (1869). Per aquesta causa, també Carles Rahola la va enlairar a la categoria d'heroïna. Atesa la seva militància, va patir la repressió de la restauració, passant a l'exili on hi romangué més de set anys. En tornar, havent-se format de mestra, va dedicar-se en cos i ànima a l'ensenyament de les nenes a Barcelona i Sabadell. Va arribar a ser la primera dona catalana a dirigir una escola laica a Sabadell on va morir als 53 anys, essent enterrada al Cementiri Civil d'aquella ciutat.

Pere Caimó -és una figura llegendària de l'Empordà del vuit-cents. Carles Rahola el va incloure entre els seus herois gironins. Nascut el 1819, fa exactament 200 anys, va liderar la més important insurrecció republicana federal d'aquell segle. D'un carisma especial, i malgrat haver viscut la seva joventut a Puerto Rico, va ser l'escollit per liderar el moviment republicà i social a Sant Feliu de Guíxols. L'any 1869, va protagonitzar un gran aixecament republicà arribant a portar el que es va qualificar com un gran "exèrcit de tapers" del suro a declarar la República a Girona. Van haver d'enfrontar-se a l'exèrcit espanyol a la Bisbal. Va ser el 6 d'octubre de 1869, fa exactament 150 anys. Malgrat ser condemnat a mort, va passar a l'exili, va tornar i aviat va ser escollit de nou alcalde de la ciutat. També va ser el diputat més votat per la seva demarcació a les Corts de Madrid. Malgrat múltiples persecucions, empresonaments i multes, sempre va tornar a la brega per la República i els drets democràtics que Madrid negava.

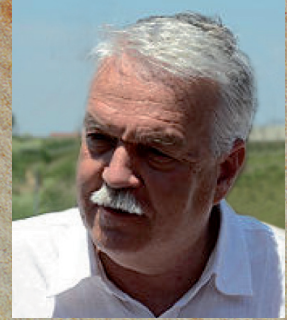
El Foc de la Bisbal -va ser la insurrecció armada més contundent i llegendària del segle XIX a Girona. Produït el 6 d'octubre de 1869, el van protagonitzar els republicans federals liderats per Caimó. Van aixecar-se contra el govern espanyol atesa la indignació que sentien per la deriva monàrquica i autoritària de la “revolució” de Prim. No s’havien materialitzat ni la República, ni la millora de les condicions dels treballadors, ni la supressió de les lleves militars com se’ls havia promès. En canvi, Prim va cometre la insensatesa de permetre l’exportació del suro cru, pas que amenaçava de ple la indústria més important de l’Empordà. Aquests fets van encendre les comarques sureres contra el mal govern de Madrid. La Bisbal va ser el lloc on es van enfrontar l’exercit espanyol, a les ordres del Brigadier Crespo, i els homes de Caimó, que només van ser neutralitzats per una innoble operació dels homes de Prim, contrària als convenis militars de l’època. Jordi Frigola, Àngel Jiménez i Josep Clara han estat els grans historiadors d’aquests episodis i personatges. En els seus escrits ens hem inspirat.

Carme Sansa -és una de les actrius més sòlides de l’escena catalana. Té com a referents l’escola Isabel de Villena, que dirigia Carme Serrallonga, i l’Escola d’Art Dramàtic Adrià Gual, que dirigia Ricard Salvat (on s’hi matriculà al curs 1963-64). Ha rebut en tres ocasions el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona, entre d’altres guardons, i l’any 1991 va rebre el Premi Margarida Xirgu. També ha fet televisió i cinema. El 2004 li fou atorgada la Creu de Sant Jordi i el 2012 fou guardonada amb el Premi Nacional de Teatre, concedit per la Generalitat de Catalunya. El 2018 va rebre el Premi Joan Coromines (que distingeix el compromís en defensa de la Llengua, Cultura i Nació Catalanes) que concedeix la Coordinadora d’Associacions per la Llengua Catalana. Destaquen la seva lluita pels drets de les dones i per l’ús social de la llengua catalana. És membre de l’Associació Teatre amb R de República.

Toni Strubell -és l'autor d'una dotzena de llibres sobre temes de país, periodista, activista i ex-diputat al Parlament de Catalunya. Ha col·laborat amb el diari El Punt Avui, per al qual va crear el joc El Savi. L'any 2002 va fundar la Comissió de la Dignitat per a la repatriació dels Papers de Salamanca i la recuperació de la memòria antifrancquista, activitat que culminà en l'anul·lació de les penes del franquisme per part del Parlament de Catalunya (2017). Actualment forma part del Grup Promotor del Bicentenari de Pere Caimó i 150è Aniversari del Foc de la Bisbal que, amb actes, publicacions i el monòleg "Isabel Cinc Hores", pretén recuperar les figures de Caimó i Isabel Vila en base als escrits que ens en deixaren historiadors com Àngel Jiménez, Josep Clara, Francesc Ferrer i Jordi Frigola etc. Va rebre la Creu de Sant Jordi l'any 2002.

Història:

L'espai és ple de forats negres. I si a la primavera de 2019 vam poder veure'n la primera fotografia, ¿per què el teatre no n'ha de poder fer també? No de l'espai, potser, però sí de la història i de personatges remarcables del nostre passat. Si les fotografies han de ser útils per a la ciència, també ho han de ser per refer la memòria històrica i col·lectiva. Potser està arribant l'hora en què Pla i Dalí deixin de tenir l'exclusiva com a "gironins de referència" i ens fixéssim també en els fascinants homes i dones que va donar-nos el segle XIX. Aquest 2019-2020 ens regala una oportunitat d'or per fer-ho a les nostres comarques. Un de principal va ser en Pere Caimó, de qui enguany fa dos-cents anys del seu naixement. Va ser ell que va liderar la principal revolta republicana produïda a Girona contra la tirania de Madrid –el Foc de la Bisbal– ara fa exactament cent-cinquanta anys. Aquest viatge a la història la farem a través de la mirada d'Isabel Vila, la jove activista republicana que va acudir a la crida de Caimó al Foc de la Bisbal l'octubre de 1869. De passada, tindrem un punyent precedent del què està vivint avui el poble català en la lluita per la seva llibertat.

En el Bicentenari de Pere Caimó i 150è aniversari del Foc de la Bisbal

Promotora:

(34) 690 355 340 / 49planas@gmail.com

www.isabelcinchores.cat

imatgeinforma